

Date of Issue :

Centre :

Sup. Sign :

Seat No. :

BC-424

Third Year B. A. (Sem. VI) (Music) Examination

March / April – 2014

Theory Paper - III : History of Music

Time : Hours]

[Total Marks : 70

(વિદ્યાર્થીએ દરેક પાના ઉપર પોતાનો પરીક્ષા નંબર લખવાનો રહેશે)

: અગત્યની સૂચના :

સમગ્ર પ્રશ્નપત્રના જવાબ પેપરમાં જ લખવા. જો પ્રશ્નપત્રમાં જગ્યા ઓછી પડે તો ઉત્તરવહીમાં વિસ્તૃત જવાબ લખી શકો છો. પરંતુ જે તે પ્રશ્નક્રમાંક, તેના માર્ક્સ અને પુછાયેલ પ્રશ્ન લખ્યા બાદ જ જવાબ લખવો. પ્રશ્નપત્રમાં કોઈ પણ પ્રકારની છેકછાક ચાલશે નહિ. દરેક સાચા જવાબ ઉપર નું નિશાન કરવું. બે વિકલ્પો પર કરેલા વાળા જવાબ રદ ગણાશે અને તેના શૂન્ય (0) માર્ક્સ ગણવામાં આવશે.

દરેક વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના 2 માર્ક્સ છે; તે સિવાયના અન્ય કોઈ પણ પ્રશ્નના જે તે માર્ક્સનો ઉલ્લેખ તેની સામે જ કરવામાં આવ્યો છે.

૧ ટૂંક નોંધ લખો :

૫

(અ) કજરી - ચૈતી - ઝૂલા - લાવણી

અથવા

(બ) ભજન - અભંગ - કિર્તન - કલ્લાલી

૨ પંજાબ - બનારસ - જયપુર ઘરાનાની ઠુમરીની વિશેષતાઓ ચર્ચો.

૫

૩ કીરાના ઘરાના અથવા ભીંડી બજાર ઘરાનાની વિશેષતાઓ ચર્ચા ૫
જે તે ઘરાનાના પ્રવર્તમાન કલાકારના નામો ઉલ્લેખો.

૪ ઘરાના એટલે શું ? પ્રવર્તમાન સમયમાં ઘરાનાની ઉપયોગીતા અને ૫
મહત્ત્વ શું છે ?

૫ લાવણીમાં કયા તાલનો પ્રયોગ થાય છે ?

- (A) દાદરા
 (B) કહરવા
 (C) તીકા તાલ
 (D) હિંચનો પ્રકાર

૬ સહાયક વાદ્યયંત્ર કયુ છે ?

- (A) વાયોલિન
 (B) સારંગી
 (C) તાનપુરો
 (D) તબલા

૭ સુષિર વાદ્યોનુ વર્ણન નાટ્યશાસ્ત્રના કયા અધ્યાયમાં કરવામાં આવ્યુ છે ?

- (A) 29
 (B) 32
 (C) 28
 (D) 21

૮ પ્રાચિન કાળમા તરાનાને શુ કહેવામા આવતુ હતુ ?

- (A) તરાના
 (B) તિલ્લાના
 (C) સ્તોભગાન
 (D) ત્રણમાંથી કોઈ નહીં

૯ સંગીત રત્નાકર ગ્રંથમાં રાગોની સંખ્યા કેટલી વર્ણવાઈ છે ?

- (A) 100
 (B) 101
 (C) 105
 (D) 120

૧૦ ઉતરભારતીય પદ્ધતિમા કોમળ રે થી ઓળખાતા સ્વરને કર્ણાટિક પદ્ધતિમાં શુ કહે છે ?

- (A) કોમળ રે
 (B) શુદ્ધ રે
 (C) ચ્તુઃશ્ચુતિક રે
 (D) ષટ્શ્ચુતિક રે

૧૧ વિષ્ણુ નારાયણ ભ્રાતૃબંડેનો જન્મ ક્યારે થયો હતો ?

- (A) 10.8.1860
 (B) 12.8.1860
 (C) 13.8.1860
 (D) 14.8.1860

૧૨ સહુ થી પ્રથમ “ભારત રત્ન” કલાકાર કોણ ?

- (A) એમ. એસ. સુબ્બુલક્ષ્મી
 (B) બિસ્મિલ્લાહખાન
 (C) અલ્લાઉદ્દિન ખા
 (D) રવિશંકર

૧૩ “નગ્મા” કોને કહે છે ?

- (A) દુપલ્લી
 (B) પેશકાર
 (C) લહેરા
 (D) ત્રણે માથી કોઈ નહીં

૧૪ આગરા ઘરાનાના જન્મદાતા કોણ હતા ?

૧૬

- (A) ફૈયાઝ ખા
 (B) હાજી સુજાન ખા
 (C) નથ્યન પીરબક્ષ
 (D) અબ્દુલ કરીમ ખા

૧૫ સિદ્ધેશ્વરી દેવી કયા ઘરાનાની ગાયીકા હતા ?

- (A) લખનૌ
 (B) બનારસ
 (C) જયપુર
 (D) અત્રૌલી

૧૬ પ્રારમ્ભમા “નોમ તોમ”ના આલાપ કયા ઘરાનાની વિશેષતા છે ?

- (A) ગ્વાલિયર
 (B) આગરા
 (C) કિરાના
 (D) પતિયાલા

૧૭ ઉસ્તાદ ઝાકીર હુસૈન કયા ઘરાનાના કલાકાર છે ?

- (A) દિલ્લી
 (B) પંજાબ
 (C) જયપુર
 (D) લખનૌ

૧૮ વિનાયકરાવ પટવર્ધન અને રાજાભૈયા પૂછવાલે કયા ઘરાનાના કલાકાર હતા?

- (A) ગ્વાલિયર
 (B) કિરાના
 (C) પતિયાલા
 (D) દિલ્લી

૧૯ વિષ્ણુદિગમ્બર પલુસ્કરના ગુરુનું નામ શુ છે ?

- (A) બાબ દિક્ષિત
 (B) દેવજી પરાંજપે
 (C) દિગમ્બર ગોપાલ
 (D) ઈનાયત હુસૈન

૨૦ પન્નાલાલ ઘોષ કોણ હતા ?

- (A) વાંસળી વાદક
 (B) સરોદ વાદક
 (C) વાયોલીન વાદક
 (D) વીણા વાદક

૨૧ કયા ઘરાનાના મા તિહાઈઓ વર્જિત છે ?

- (A) પટિયાલા
 (B) જયપુર
 (C) આગરા
 (D) ભીંડી બજાર

૨૨ હુમરીનો પ્રયોગ કયા ઘરાનામા વિશેષતઃ થાય છે ?

- (A) કિરાના
 (B) અત્રૌલી
 (C) ફરુખાબાદ
 (D) દિલ્લી

૨૩ શહનાઈ વાદન સમયે કયા વાદની સંગત થાય છે ?

- (A) તબલા
 (B) મુદંગ
 (C) તુર્ય
 (D) નગાડા

૨૪ ભરતે વાદવૃન્દ ને કઈ સંજ્ઞા આપી છે ?

- (A) ઈષિકા
 (B) સ્તોભ્ગાન
 (C) કુતપ
 (D) મહાવાદન

૨૫ સાદરાનો આવિષ્કાર કોણે કર્યો?

- (A) ગુરુ રામદાસ
 (B) ગુરુ નાનક
 (C) અકબર
 (D) નથ્થન પીરબક્ષ

૨૬ “બેલા” વગાડવા માટે શેનો ઉપયોગ કરવામા આવે છે ?

- (A) બો
 (B) ગજ
 (C) મિઝરાબ
 (D) પત્તિ

૨૭ હવેલી સંગીતમા કયા વાદ સાથે સંગતી કરવામા આવે છે ?

- (A) તબલા
 (B) પખાવજ
 (C) શ્રીખોલ
 (D) ઘટમ

૨૮ નાટ્યશાસ્ત્રની રચના કઈ શતાબ્દિમા થઈ?

- (A) ૨જ
 (B) ૩જ
 (C) ૪થી
 (D) ૫મી

૨૯ “થાટ” શબ્દનો પ્રયોગ સહુથી પહેલા કયા ગ્રંથમાં થયો ?

- (A) રાગતરંગીણી
 (B) રાગદર્પણ
 (C) સરસ્વતી દ્વિદયલંકાર
 (D) ભરતભાષ્ય

અપૂરતી જગ્યા તથા કાચા કામ માટે
